

SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato:
21.09.2023

Sak:

Organisatorisk tilknytning for Senter for kvinne- og kjønnsforskning

Innstilling til vedtak:

1. *Fakultetsstyret ber dekanen fremme sak for rektor om nedlegging av Senter for kvinne- og kjønnsforskning som egen enhet på nivå 3.*
2. *Fakultetsstyret ber om at dagens Senter for kvinne- og kjønnsforskning legges til Institutt for filosofi og førstesemesterstudier med samme mandat som i dag.*
3. *Fakultetsstyret ber dekanen legge frem egen sak med forslag til hvordan en vil sikre videre oppfølging av senterets mandat og synlighet.*

Innledning

Fakultetsstyret ble i sitt møte 15. juni orientert om pågående vurderinger knyttet til alternativ organisering av Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKK). Årsaken til at disse vurderingene kommer opp nå ligger i at nåværende leder ved senteret sa opp sin stilling i løpet av det første året i åremålet. Fakultetet har over tid hatt utfordringer med å tilsette i institutt- og senterlederstillinger, noe som også er tilfellet ved andre fakultet ved UiT. Videre så opplever sektoren for tiden en ny økonomisk virkelighet, som gjør det naturlig å se etter ulike måter å styrke andelen ressurser som settes av til faglig aktivitet. SKK er i dag den minste faglige enheten på nivå 3 ved UiT, med en rammetildeling på omlag 2,5 mill. På denne bakgrunnen valgte dekanen å gå i dialog med SKK for å drøfte hva som kunne være den mest hensiktsmessige måten å organisere senterets aktivitet på fremover.

Bakgrunn

SKK ble opprettet av UiT i 1995 som en administrativ enhet for å ivareta likestilling som del av personalpolitikken (eksempelvis ved gjennomføring av prosjekter som opprykk, tildeling av midler til likestillingstiltak mm.). Det skulle også bidra til å utvikle kjønnsrelatert forskning/undervisning. Ved alle de tradisjonelle universitetene er det etablerte sentre for kjønnsforskning, og etableringen må betraktes som del av en styrking av likestilling og kjønnsforskning i akademien. I forbindelse med en gjennomgang av organiseringen av sentrene som tidligere lå direkte under universitetsstyret, ble det i februar 2012 besluttet å legge senteret til HSL som en enhet på nivå 3, med egen faglig leder. Samtidig ble det kommentert at den personalpolitiske dimensjonen ved senteret fremover vil være ivaretatt i den administrative linjen og av universitetsledelsen. Med bakgrunn i egne fag bidrar SKK til å utvikle en forskning om kjønn metodisk og teoretisk, men definerer forskning om kjønn som fler-/tværfaglig og som ikke-tilhørende en spesifikk disiplin. Senteret har både deltatt i og

initiert tverrfaglige forskningsprosjekt med ekstern finansiering, i tillegg til å ha utdanningsvirksomhet gjennom et årsstudium og et ph.d.-emne. Senteret ble i 2017 administrativt tilknyttet Institutt for arkeologi, historie, religionsvitenskap og teologi (AHR) og ble i hovedsak en faglig enhet med egen forskning, men uten egen administrasjon ut over instituttleder.

Senteret har bistått UiT sentralt i arbeidet med likestilling, blant annet gjennom opprykksprosjektet og balanseprosjektet. Det har tidligere vært ønske om å formalisere dette samarbeidet gjennom en felles fast stilling. Senteret uttrykker selv at en slik ordning vil være viktig i prosessen med å bygge ned praktiske og organisatoriske skillelinjer gjennom faglig og administrativt arbeid for å fremme likestilling ved UiT, og dermed sikre at organisasjonen baserer sitt videre arbeid på dette feltet på nyere forskning lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

Organiseringen av SKK (og de tre øvrige sentrene ved fakultetet) var sist oppe til vurdering i 2018/2019. Gjennomgangen kom etter bestilling fra universitetsdirektøren som ba om en intern vurdering av faglig og administrativ organisering av sentrene ved fakultetet. Fakultetet ble bedt om å vurdere fordeler og ulemper med gjeldende organisering av sentrene opp mot muligheter for at én eller flere av disse enhetene ble organisert under/sammenslått med institutter på HSL. Både full samorganisering (faglig og administrativt) og rent administrative tilkoplinger til andre enheter/fakultetsadministrasjon skulle vurderes. Fakultetet ble også bedt om å vurdere om det var hensiktsmessig å gjøre endringer i mandatene. Fakultetsstyret anbefalte den gang at sentrene ble opprettholdt som egne faglige enheter, men at en skulle arbeide videre med organiseringen av de administrative ressursene med sikte på enda bedre utnytting for fakultetet som helhet. Mandatene ble også justert i forbindelse med denne gjennomgangen. Gjeldende mandat for SKK følger vedlagt. Den interne budsjetttrammen til SKK gir i dag rom for ett faglig årsverk utover senterlederstillingen. Øvrig ansatte ved senteret er finansiert eksternt, eller gjennom særskilte (ikke varige) interne midler.

Dekanens vurdering og anbefaling

Dekanen mener SKK representerer et svært viktig og sentralt strategisk område for UiT, og det er viktig å sikre at mandatet videreføres. Senteret er imidlertid sårbart og det må jobbes videre med å styrke den faglige grunnbemanningen. Videre bør det sees nærmere på muligheten for å formalisere samarbeidet med nivå 1 gjennom en delt stilling. Rent prinsipielt ser vi at det forskningsmessig i dag kan være vanskelig å argumentere godt for å opprettholde et senter som egen enhet med kun en permanent faglig stilling.

Dekanen har i samtaler med SKK drøftet hvorvidt det er en god utnyttelse av ressursene å ha en ordinær lederstilling på det som er en relativt begrenset mengde ansatte. Nåværende og også tidligere senterledere har uttrykt at de bruker mye tid på ledermøter, og har stilt spørsmål ved om det er fornuftig tidsbruk. Det er i dag slik at de ulike enhetslederne ved fakultetet har det samme antall “basis”møter og -oppgaver, uavhengig av om de har 200, 80 eller fem ansatte.

Dekanen drøftet derfor åpent om det kunne være mer hensiktsmessig for oppdraget til senteret, at man gjør ledelse av senteret om til en funksjon, og bruker ressursene som i dag går til instituttlederstillingen til mer direkte faglig aktivitet. Med dagens budsjettrammer vil senteret da ha rom for to faste faglige årsverk som grunnbemanning. En slik løsning vil fordre at senteret videreføres under en annen faglig enhet.

En flytting av senteret til “nivå 4”, under en annen faglig enhet vil innebære at en mister den naturlige synligheten som en boks i organisasjonskartet gir, men vil også kunne gi flere positive effekter. Det ene er at senteret vil inngå i et større faglig miljø. Dette kan være positivt både med

tanke på arbeidsmiljø, personalforvaltning og en større grad av samkjøring av arbeidsmåter på tvers i organisasjonen. Det andre er at den økonomiske virkeligheten gjør små enheter sårbare. Det tredje er at det frigjøres tid for SKK til å gjøre faglig aktivitet, og mindre tid brukes på ledelse og administrasjon.

Det er gjort sonderinger med leder og ansatte ved SKK, med lederne for de andre faglige enhetene ved fakultetet og opp mot rektor. Den gjennomgående tilbakemeldingen i disse sonderingene var at det gitt situasjonen vil være fornuftig å flytte senteret til en annen faglig enhet ved HSL, samt at det vil være viktig å beholde mandatet og synligheten til senteret. Dekanen vurderer på denne bakgrunn at det vil være hensiktsmessig å legge senteret under en annen faglig enhet.

Dekanen har sammen med instituttledergruppen vurdert ulike muligheter for ny organisatorisk tilknytning for SKK. Basert på disse vurderingene er de mulighetene som har blitt nærmere drøftet vært en tilknytning til Senter for fredsstudier (CPS) og Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (IFF)

Etter en samlet vurdering anbefaler dekanen at SKK tilknyttes IFF. Det er flere årsaker til det. For det første har instituttet allerede gjennom førstesemesterstudiet en alluniversitetsfunksjon. En viktig del av SKK sitt mandat er å ha en tilsvarende alluniversitetsfunksjon gjennom å bistå administrasjonen (i arbeidet med likestilling og mangfold) og å bistå fagmiljøene med å innarbeide kjønnsperspektiver i søknader og generelt være faglig oppdatert på kjønnsforskning. Senteret har i tillegg undervisning og veiledning på områder de har særlig kompetanse på.

For det andre eksisterer det allerede et omfattende samarbeid mellom SKK og IFF gjennom forskningsgrupper og eksternt finansierte forskningsprosjekter, som Balanseprosjektet og Prestisjeprosjektet. IFF er det instituttet SKK har et tettest faglig samarbeid med for øyeblikket, og det kan være gode grunner til å utnytte de faglige synergiene det allerede ligger godt til rette for. Sett i lys av at filosofi er et fagområde som nasjonalt har utfordringer med kjønnsbalansen blant sine faglige ansatte, kan en slik tilknytning ha positive effekter.

For det tredje er IFF i dag et homogent faglig institutt med bare ett disiplin-fag, filosofi. I forhold til andre enheter ved fakultetet er instituttet ikke allerede en særlig stor og kompleks enhet. Det vil slik det nå ser ut også være praktisk mulig å samlokalisere de to fagmiljøene.

Dekanen ser også muligheter for å bidra til at SKK kan få bistand til å tydeliggjøre sine bidrag til resten av universitetssamfunnet gjennom en slik tilknytning. Det er pr i dag litt uklart hva resten av organisasjonen kan forvente fra SKK av bistand og ressurser, og hva SKK kan anse som ekstratjenester som strekker seg utenfor deres mandat.

Samlet sett er det både faglige og pragmatiske forhold som taler for at SKK tilknyttes IFF. Både SKK og IFF er positive til en slik løsning, og ser at det kan gi nye og spennende muligheter for videreutvikling av senteret.

Dersom senteret legges til IFF, vil det være viktig å sikre en fortsatt oppfølging av senterets mandat, samt ivareta behovet for synlighet. IFF må gis et tydelig ansvar for å følge opp og utvikle senterets fagområde. Dekanen vurderer at det vil være riktig og viktig å tydeliggjøre dette ansvaret gjennom fakultetsstyret. Gjøres ikke dette vil det på sikt være vanskelig å rettferdiggjøre en prioritering internt på instituttet, samt å opprettholde fokuset på en særlig tematisk oppgave ved fordeling av stipendiatstillinger, prioritering av utdanningsprogrammer og emneportefølje mm. Dekanen ønsker derfor å sette ned en liten arbeidsgruppe som får i oppdrag å komme med anbefalinger til hvordan en kan sikre videre oppfølging av senterets mandat og synlighet ved en endring av

organisasjonstilknytningen. Basert på disse anbefalingene vil dekanen fremme en egen sak for fakultetsstyret med forslag til videreføring og oppfølging av senterets mandat og synlighet.

Anne Britt Flemmen
dekan

—

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur